

Základní škola Kadaň, ul. Chomutovská 1683, okr. Chomutov

tel. č. 474 333 452

**MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY
V OBLASTI
RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ**

Pro období školního roku 2022 - 2023

Vypracovala: Mgr. Miluše Sukovičová, *metodik prevence (MP)*
pro 1. – 9. ročník

Schválila: Mgr. Alena Roubínová, *ředitelka školy (ŘŠ)*

Základní údaje o škole

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola Kadaň, ul. Chomutovská 1683, okr. Chomutov
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Alena Roubínová
Telefon na ředitele	474 333 452, 474 333 847
E-mail na ředitele	reditelka-3zs@ktkadan.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Miluše Sukovičová – I. a II. st.		
Telefon	474 333 452		
E-mail	sukovicova-3zs@ktkadan.cz		
Specializační studium	Ano		
Realizátor vzdělávání	Mgr. Sukovičová - Doplňkový kurz dalšího vzdělávání školních metodiků prevence III/2009 – XI/2010 - RELIÉF - Poradenské a vzdělávací centrum WHITE LIGHT I., o. s.		

Jméno výchovného poradce	Mgr. Jana Mihalovová – I. a II. st.		
Telefon	474 333 452		
E-mail	mihalovova-3zs@ktkadan.cz		
Specializační studium	Ano		
Realizátor vzdělávání	Mgr. Mihalovová – Studium pro výchovné poradce v Ústí nad Labem		

Jméno sociálního pedagoga	Mgr. Sáva Arabadžiev – I. a II. st.		
Telefon	474 333 452, 607 832 874		
E-mail	sava.a@me.com		
Jméno sociálního pedagoga	Bc. Marie Richterová		
Telefon	731 411 905		
E-mail	richterova@3zskadan.cz		

ZŠ – I. stupeň - počet tříd	10	205
ZŠ - II. stupeň - počet tříd	8	170
Celkem pedagogů na škole	25	asistentů ped. 13

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

pro školní rok

2022–2023

Obsah

Obsah	2
Úvod	1
Řízení a realizace preventivních aktivit.....	2
Vzdělávání pedagogických pracovníků	2
Znalost situace ve škole	2
Primární prevence v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů	3
I. stupeň	3
<i>Oblasti prevence:</i>	3
1. třída.....	3
2. třída.....	3
3. třída.....	4
4. třída.....	4
5. třída.....	4
Aktivity ve třídách:	4
Cíl:	5
II. stupeň.....	5

6. třída.....	5
7. třída.....	6
8. třída.....	6
9. třída.....	6
Jednotlivé předměty:.....	6
Cíl:.....	7
Nadstavbové aktivity v rámci školy	8
<i>Den otevřených dveří pro MŠ a rodiče</i>	<i>8</i>
<i>Schránka důvěry.....</i>	<i>8</i>
<i>Informační nástěnka</i>	<i>8</i>
<i>Školní družina a školní klub</i>	<i>8</i>
Nadstavbové aktivity ve spolupráci s externími subjekty	8
<i>Projekt „Chceme si pomáhat“- patronátní třídy</i>	<i>8</i>
Volnočasové aktivity	9
<i>Celoškolní nebo třídní akce v kalendáři činností.....</i>	<i>9</i>
Konzultační hodiny.....	10
Spolupráce a informování rodičů	10
Zpětná vazba a evaluace	10
Školní neúspěšnost.....	10
Spolupráce se specializovanými institucemi a odborníky	14
Materiální zázemí.....	14
Kontakty a adresy	15
Příloha č. 1 - KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY	16
Příloha č. 2 - KRIZOVÉ SITUACE	19

Úvod

Minimální preventivní program vychází z Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016) a Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28), který do prevence nežádoucích jevů zařazuje konzumaci drog včetně alkoholu, kouření, užívání elektronických cigaret a užívání nikotinových sáčků bez obsahu tabáku, kriminalitu, delikvenci, virtuální drogy (netolismus), gambling (patologické hráčství), záškoláctví, šikanování a jiné násilí, rasismus, xenofobii, intoleranci, antisemitismus, závislost na politickém a náboženském extremismu, sebepoškozování, syndrom týraného dítěte, homofonie, vandalismus, rizikové sexuální chování, domácí násilí. Je zde také zařazeno rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech domácího násilí, týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání, ohrožování mravní výchovy mládeže a poruch příjmu potravy (mentální bulimie a anorexie). Při jeho tvorbě byla brána na zřetel také Strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Základním principem preventivní strategie na naší škole je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti, k získávání dovedností a návyků v oblasti komunikace, tolerance, důvěry, vzájemné úcty a sebeúcty, vytváření bezpečného prostředí a dobrých vztahů s rodiči. Cílem minimálního preventivního programu je ve spolupráci s rodiči formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí.

V tomto smyslu povedou pedagogové důsledně a systematicky žáky k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu žáka. Budou rozvíjet zejména pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka, humánní a tolerantní jednání s důrazem na právní odpovědnost jedince.

Řízení a realizace preventivních aktivit

Za realizaci Minimálního preventivního programu zodpovídá školní metodik prevence, který seznámí ředitele školy s programem a dohodne základní pravidla jeho realizace. Dále metodik prevence spolupracuje s výchovným poradcem, TU a ostatními pedagogy a koordinuje práci jednotlivých učitelů a externích spolupracovníků – z PPP, K-centra a dalšími institucemi a organizacemi zabývajícími se danou problematikou. Školní metodik se podílí na analýze současného stavu a zároveň na řešení jednotlivých problémů. O průběhu naplňování Minimálního preventivního programu informuje vedení školy a spolu s ním pravidelně vyhodnocuje aktuální situaci ve škole.

Vzdělávání pedagogických pracovníků

Účast školního metodika prevence, výchovného poradce a dalších pedagogických pracovníků na seminářích, přednáškách, akreditovaných kurzech k problematice zdravého životního stylu, šikanování a dalších nežádoucích jevů.

Hlavní podíl na dalším rozvíjení znalostí a dovedností související s prevencí nežádoucích jevů především spočívá v samostudiu /odborné literatury, získávání informací z internetu/ všech učitelů školy, a především školního metodika prevence. Pro pedagogy podílející se na realizaci minimálního preventivního programu je metodickým pomocníkem školní metodik prevence, který pro ně vyhledává nové informace a podněty. Školní metodik prevence by měl dostávat nové informace a náměty ke studiu prostředním obvodního metodika prevence a okresního koordinátora protidrogové prevence.

Znalost situace ve škole

Průběžné dle konkrétní situace, formou ankety, dotazníku, schránky důvěry, rozhovoru.

Primární prevence v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů

I. stupeň

Oblasti prevence:

- Sociální a osobnostní rozvoj, mezilidské vztahy (Čj, Prv, Př, Vv, projekty...)
- Šikana, násilné chování (povídání v kruhu, Čj, Prv...)
- Kriminalita a delikvence (Prv, Městská policie...)
- Drogy, alkoholismus, kouření (Čj, Prv, Př, besedy s odborníky...)
- Rasismus, tolerance k národnostním menšinám (Čj, Prv, Vl, projekty...)

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají především v prvouce, přírodovědě, vlastivědě a českém jazyce.

Při výuce lze využít různých metod, např. výklad, předávání informací, samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování, dramatickou výchovu s využitím materiálů školy z oblasti primární prevence.

1. třída

Výchova ke zdravému životnímu stylu, osobní bezpečí, základní zásady mezilidské komunikace, vztahy v dětském kolektivu, každý člověk je jiný, základní hygienické návyky, využití volného času, rodina – jako bezpečné místo.

2. třída

Lidské tělo, zdraví a jeho ochrana, zacházení s léky, režim dne, vztahy mezi lidmi, chování v krizových situacích.

TU: navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě, včasné odhalování specifických poruch učení a chování či jiných postižení, výchova k vhodnému využívání volného času.

3. třída

Pojmy z oblasti prevence, sexuální výchovy a drogové závislosti, zdraví a jeho ochrana, lidé kolem nás, multikulturní výchova, využívání volného času, ochrana proti obtěžování cizí osobou.

4. třída

Lidské tělo, odlišnost mezi pohlavími, životospráva a důsledky nevhodných návyků, využívání volného času, pojmy drogová závislost, sexuální výchova, vztahy v dětském kolektivu.

5. třída

Domov, rodina, důvěra, vztahy v rodině, léčivé a návykové látky a rozdíl mezi nimi, vztahy v dětském kolektivu, komunikace, poznatky o negativních vlivech tabáku a alkoholu, puberta, nebezpečí při komunikaci s cizími osobami.

TU: rozvíjí všestranný rozvoj osobnosti, zvyšování sebevědomí, správné sebehodnocení, sebeúcta, sebeláska, výchova k umění komunikovat, vztah k partě, kamarádům, kamarádství, přátelství, poučení o škodlivosti kouření, alkoholu, zneužívání drog, výchova k toleranci, mezilidské vztahy, výběr vhodné náplně volného času.

Aktivity ve třídách:

Povídání v kruhu – možnost dětí povědět o svých problémech; zařazování her pro osobnostní a sociální rozvoj dítěte; využití výukového tématu k výchovnému působení; besedy na téma šikana, drogy – spolupráce s odborníky; monitorování a řešení problémů ve spolupráci s MP, VP, rodiči, PPP, MP, Policií ČR.....; spolupráce s K- centrem Kadaň, spolupráce s PPP Kadaň, Chomutov, Dyáda Chomutov, VÚ a SVP Pšov; vytváření podmínek pro volný čas dětí – ŠD, kroužky DDM Šuplík, ZUŠ, sportovní oddíly; vytváření podmínek pro stmelování kolektivů – školní výlety, divadlo, exkurze, akce pro rodiče, akce žáků II. st. pro žáky z I. st. – patronátní třídy projekt „Paprasek“;

Cíl:**Děti by měly po přechodu na 2. stupeň ZŠ znát a umět:**

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými
- mít základní sociální dovednosti
- umět se chránit před cizími lidmi
- mít základní zdravotní návyky
- umět si správně zorganizovat svůj volný čas
- umět rozlišit léky a návykové látky
- znát přesné informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách
- znát následky užívání návykových látek
- umět odmítat

II. stupeň

Práce na druhém stupni je velmi náročná na koordinaci, tak aby byla probrána všechna témata, ale nedocházelo k jejich překrývání a přesycení žáků informacemi. S tématy z oblasti prevence se pracuje ve všech předmětech. Nejvíce rodinná výchova, občanská výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, český jazyk a literatura, přírodopis, chemie, dějepis aj.

K práci s tématy lze využít metod výkladu, samostatné práce, práce s médii, projektové vyučování, skupinová práce, hraní rolí, práce s materiálem, besed, přednášek a exkurzí.

6. třída

Vhodná náplň volného času, zdravý životní styl, ochrana zdraví, rodina a její funkce pro zdravý rozvoj jedince, osobní bezpečí, způsob chování v krizových situacích, rizika zneužívání návykových látek, způsoby odmítání, centra odborné pomoci.

7. třída

Komunikace mezi lidmi, mezilidské vztahy, péče o zdraví, život s handicapem, sexuální výchova, vztahy mezi dívkami a chlapci, osobní bezpečí, šikana, sexuální násilí, drogy a jejich dělení, účinky, prevence.

8. třída

Fyziologie, působení drog na oběhový, nervový a dechový systém, tělesné, duševní a sociální změny u závislého člověka, rozvoj sebepoznání a sebepojetí, řešení problémů, chování v krizových situacích, konflikty, agresivita, šikana, různé formy násilí, sexuální výchova, odlišnosti, deviace, drogová závislost, kontaktní centra.

9. třída

Sebevědomí, sebepojetí, rozvoj osobnosti, zdravé sexuální chování, volba životního partnera, sociální výchova, vztah k jiným kulturám, národnostem, nebezpečí náboženských sekt, komunikace, právní i morální odpovědnost, trestní normy.

Jednotlivé předměty:

Vz: vztahy v rodině, vztahy k vrstevníkům, mladším a slabším spolužákům, vztahy k lidem odlišných názorů, náboženství, kultury, barvy pleti, vztah k handicapovaným lidem, závislosti, návykové látky, sexuální výchova apod. /tematické plány jednotlivých ročníků/

Obč: rozvoj právního vědomí žáků – trestné činy i v oblasti sociálně patologických jevů, právní podstata trestních činů, lidská práva ve vývoji společnosti

Vv: zařazování témat vztahujících se k sociálně patologickým jevům – jak využít volný čas, můj vztah k drogám, kouření, alkoholu, reklama a pochopení principu reklamy, lidská práva

Tv: význam sportu v primární prevenci jako jedné z nejrozšířenějších volnočasových aktivit, zdravé soutěžení v duchu fair play, vztahy mezi hráči v kolektivních hrách – týmová práce, tolerance mezi hráči, vzájemná pomoc a povzbuzování při soutěžích, solidarita, podpora mladších, slabších a méně zkušených, reprezentace školy na

veřejnosti, zvyšování odolnosti proti zátěžím, posilování fyzické zdatnosti, relaxace, regenerace po zátěži, škodlivost dopingů

Čj: slohové práce na téma drogy a společnost, drogy a já, co bych poradil kamarádovi, který je šikanován nebo bere drogy, můj názor na soužití s lidmi jiného přesvědčení, barvy pleti aj., v literatuře četba knih s danou problematikou apod

Př: podstata drog, působení návykových látek na organismus, na vývoj jedince, změny činnosti organismu po požití návykových látek, mák, konopí, durman, houby, kaktusy a jiné rostliny ovlivňující motorické a psychické chování lidí

Ch: chemické složení některých drog, zneužití léků k výrobě drog, chemické reakce, alkoholy a jiné látky a jejich příprava a výroba – nebezpečí, úrazy při experimentování

D: 1492 Kolumbus do Evropy přivezl tabák, drogy, alkohol do Ameriky aj. Občanská válka v USA – rasismus, 2. sv. válka – nacionalismus, rasismus, antisemitismus

In: správné využití PC a internetu při studiu i zábavě, hygiena práce s počítačem, nezneužívání PC

Cíl:

Žáci by před opuštěním ZŠ měli znát a umět:

- pojmenovat základní návykové látky
- znát jejich účinky na lidský organismus
- orientovat se v problematice závislosti
- znát základní právní normy
- vědět, kde jsou kontaktní místa pro danou problematiku
- posilovat své sebevědomí
- správně se rozhodovat, odmítat
- zaujímat zdravé životní postoje
- orientovat se v problematice sexuální výchovy
- bránit se různým formám násilí, vědět, kde hledat pomoc
- zvládat základní sociální dovednosti

Nadstavbové aktivity v rámci školy

Tím rozumíme vše, co se pro děti připravuje nad rámec běžné výuky.

Den otevřených dveří pro MŠ a rodiče

Slouží především k prezentaci práce školy, ale dává zároveň možnost seznámit rodiče s koncepcí školy a prací v ní. Na jeho průběhu se podílejí i žáci, kteří se tímto učí prezentovat svou práci a výsledky a zároveň posilují svůj vztah ke škole, školnímu kolektivu.

Schránka důvěry

Schránka důvěry je umístěna ve vestibulu školy. Žáci do ní mohou anonymně vkládat své dotazy směrem k vedení školy, výchovnému poradci i školnímu metodikovi prevence. Slouží nejen pro dotazy, ale také pro stížnosti a problémy, se kterými potřebují děti poradit. Na řešení dotazů a problémů se následně podílejí vedení, školní metodik prevence a výchovný poradce.

Informační nástěnka

V přízemí školy je umístěna nástěnka sloužící pro předávání informací z oblasti výchovného poradenství a primární prevence.

Školní družina a školní klub

Žáci 1. - 5. třídy mohou navštěvovat školní družinu. Družina připravuje pro děti pravidelné akce, jako jsou sportovní soutěže, výlety, besedy s Policií ČR, ale také např. tradiční soutěž Talent školní družiny aj. dle metodických plánů. Na škole funguje také školní klub, kam mohou žáci chodit po vyučování.

Nadstavbové aktivity ve spolupráci s externími subjekty

Projekt „Chceme si pomáhat“- patronátní třídy

Žáci 1. až 3. tříd mají svou patronátní třídu. Starší žáci pomáhají mladším spolužákům během různých školních akcí.

Volnočasové aktivity

Jedná se o aktivity, které nesouvisejí s výukou, ale jsou nabízeny školou nebo partnerskými subjekty (DDM Šuplík, školní klub, sportovní oddíly, ZUŠ, aj.), které mohou využívat žáci naší školy a napomáhají k formování zdravého životního stylu. Některé zájmové kroužky jsou stálé, některé se každoročně mění dle zájmu žáků.

Celoškolní nebo třídní akce v kalendáři činností

Návštěvy výstav, divadelních představení, koncertů, výlety, turistické vycházky, exkurze, vystoupení žáků na veřejnosti, účast v recitačních, výtvarných, hudebních soutěžích, školní besídky, oslavy aj.

Září:	Den bez aut, dopravní hřiště, Kočičí zahrada (prevence pro 1. a 2. třídy)
Říjen:	Beseda městské policie Kadaň pro 4. a 8. třídy, záchranná služba Kadaň
Listopad:	Volba povolání – individuální návštěvy v PPP, Beseda městské policie Kadaň pro 4. a 8. třídy
Prosinec:	projekt s Domovem pro seniory Kadaň
Leden:	volba povolání – dny otevřených dveří SŠ a SOU
Únor:	beseda se zástupci Policie ČR – dodržování zákonů
Březen:	dopravní výchova
Duben:	návštěva K-centra, dopravní hřiště
Květen:	návštěva zájmového centra Světlo, dopravní hřiště
Červen:	beseda s ženským lékařem, ženskou sestrou

Školní sportovní klub Sluníčko

Školní sportovní klub zajišťuje jak finančně, tak organizačně sportovní akce v rámci školy, kadaňských škol i okresních soutěží.

Hřiště

Součástí areálu školy je i travnaté fotbalové hřiště a hřiště na florbal, které zdarma využívají děti naší školy, sportovní oddíly kopané a ledního hokeje. Jako protislužbu

mohou žáci naší školy využívat zdarma v době vyučování v zimních měsících stadion s umělou ledovou plochou a v letních měsících 2 plavecké bazény s přehřívanou vodou.

Konzultační hodiny

Konzultační hodiny VP na I. a II. st. ZŠ Mgr. Jany Mihalovové jsou pro žáky a rodiče kdykoliv po předchozí dohodě. Konzultaci lze dohodnout osobně, telefonicky na telefonním čísle: 474 333 452 nebo prostřednictvím této e-mailové adresy: mihalovova-3zs@ktkadan.cz.

Konzultační hodiny MP na I. a II. st. ZŠ Mgr. Miluše Sukovičové jsou pro žáky i rodiče kdykoliv po předchozí dohodě. Konzultaci lze dohodnout osobně, telefonicky na telefonním čísle: 474 333 452 nebo prostřednictvím e-mailové adresy: sukovicova-3zs@ktkadan.cz

Konzultační hodiny externího školního sociálního pedagoga pro I. a II. stupeň Mgr. Sávy Arabadžieva jsou pro zákonné zástupce a žáky každý pátek od 8:00 – 10:00 hod. Konzultace lze dohodnout osobně, telefonicky přímo na telefonním čísle 607 832 874 nebo prostřednictvím e-mailové adresy sava.a@me.com. Schůzku lze též domluvit prostřednictvím třídního učitele.

Spolupráce a informování rodičů

- třídní schůzky, dopisy – všeobecné informace o problémech
- den otevřených dveří
- konzultační hodiny – osobní informace o jednotlivých žácích
- internetové stránky školy, FB školy, classroomy
- informační nástěnka

Zpětná vazba a evaluace

Vedení přehledu o školních aktivitách, jejich zveřejňování včetně šíření v místních tiskovinách, na CD, video, DVD, internetu, kabelové televizi apod. Shromažďovat výsledky a závěry z anket, dotazníků, slohových prací, výtvarných aktivit, sportovních a vědomostních soutěží. Toto všechno využít při

zhodnocování kvality a efektivity metod a činností Minimálního preventivního programu školy.

Charakteristika školní neúspěšnosti

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění a jejím cílem je vyhledávání potencionálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek ke zlepšení jejich školní úspěšnosti.

Školní neúspěšnost je z hlediska pedagogicko-psychologického a socio-pedagogického chápána jako selhávání nezletilého v podmínkách školního edukačního programu nejen špatným prospěchem, ale také vytvářením negativních psychických postojů a emočních stavů ve vztahu k vlastnímu učení, ke vzdělávání, k učitelům a obecně ke škole. Nejedná se pouze o špatný prospěch, ale rovněž o vytváření negativních psychických postojů a emočních stavů k vlastnímu učení, vzdělávání, učitelům a škole obecně. Bývá důsledkem nevyváženosti ve vývoji osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci, volných vlastnostech a v neposlední řadě také v rodinném prostředí. Neprospěch je téměř vždy způsoben souborem mnoha příčin, které je třeba včas rozkrýt a přijmout účinná opatření směřujících k nápravě. Podpora školního úspěchu vychází zejména z atmosféry školy, ve které je podporováno učení každého žáka, tedy dobrými mezilidskými vztahy jak mezi žáky, tak mezi žáky a pedagogy.

Faktory školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je vymezena řadou faktorů, především osobností a zdravotním stavem nezletilého, dále rodinným a mimoškolním prostředím a výchovně vzdělávacím procesem ve škole.

Při řešení školní neúspěšnosti je nezbytná spolupráce školy, dalších odborníků, rodiny a samotného žáka. Podpora rodiny je v tomto procesu nenahraditelná i s ohledem na volbu budoucího povolání a budoucí život.

Jedná se o tyto faktory:

- osobnost dítěte - snížená inteligence, poruchy učení, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži,
- poruchy chování, PAS,
- zdravotní problémy žáka - dlouhodobá absence,
- vysoká absence,
- změna ŠVP v důsledku přestěhování, přechodu na jinou školu,
- nepodnětné rodinné prostředí, střídavá péče,
- rodinné prostředí s nezájmem o školu a školní dění, nezájem rodičů o spolupráci se školou,
- nadměrně ochranné rodinné prostředí,
- dítě ohrožené sociálně nežádoucími jevy (zhoršená rodinná situace, šikana, domácí násilí, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole, ve třídě, ve vztahu s učitelem), ohrožení sociálně patologickými jevy,
- dítě – cizinec.

Žák je ohrožen školní neúspěšností, když

- na konci pololetí z některých předmětů neprospěl, nebo je z některých předmětů nehodnocen,
- dlouhodobě neplní zadané úkoly,
- svým chováním soustavně porušuje školní řád a jsou vůči němu uplatňována výchovná opatření,
- jeho příprava není systematická.

Doprovodné projevy při školní neúspěšnosti

- neurotické příznaky – bolesti hlavy, břicha, nechutenství, zvracení, tiky, školní fobie,
- poruchy chování – zvýšená absence v některém předmětu, nebo celková absence, záškoláctví,
- obranné mechanismy – ztráta motivace, pocit méněcennosti, fantazie, regrese.

Přecházení školní neúspěšnosti

- klást na dítě přiměřené nároky,
- dbát na jeho pravidelnou docházku do školy, důsledně kontrolovat splnění zadaných úkolů,
- zdůrazňovat jeho pozitivní stránky,
- oceňovat jeho jedinečnost,
- umožňovat žákům vyslovovat vlastní názory,
- podporovat aktivitu žáků, dát mu příležitost zažít úspěch,
- motivovat žáky, rozebírat s ním jeho úspěchy,
- vyhýbat se negativnímu srovnávání,
- věnovat pozornost rodinnému zázemí žáka.

Pravidla pro řešení školní neúspěšnosti

Včasné podchycení žakových potíží jednotlivými vyučujícími, ti zejména vyhodnotí, zda jde o ojedinělý výpadek, nebo trvalejší problém, v takovém případě o neúspěšnosti informují rodiče žáka a třídního učitele.

Třídní učitel ověří, zda jde o problém spojený jen s jedním vyučovacím předmětem, nebo zda se týká více vyučovacích předmětů, případně i ve spojení s výchovnými problémy.

Podle závažnosti problému třídní učitel kontaktuje rodiče, nabídne osobní jednání s jednotlivými vyučujícími, případně s výchovným poradcem, metodikem prevence rizikového chování, školním psychologem či dalšími členy školního poradenského pracoviště. Kromě individuálních pohovorů je možné svolat jednání výchovné komise. O jednáních se vedou písemné záznamy, které vždy obsahují doporučení školy vůči rodičům a postoj rodičů k nim (individuální doučování, vyšetření v PPP, apod.).

Je uplatňován třístupňový model péče

1. Individuální pomoc vyučujícího v rámci běžné výuky.
2. Zapojení školního poradenského pracoviště.
3. Zapojení školského poradenského zařízení (PPP/SPC).

Základem účinného řešení školní neúspěšnosti je správné rozpoznání příčin, viz výše uvedené faktory.

Vedení školy vyhodnocuje, zda ke zvýšené neúspěšnosti nedochází jen u některých vyučovacích předmětů, nebo jen u některých vyučujících. Na toto téma případně zaměřuje svoji kontrolní a hospitační činnost, zajišťuje zpětnou vazbu od rodičů žáků (evaluační dotazníky).

Na základě této diagnostiky se stanoví možná opatření:

- zvýšená motivace žáka k učení – důraz na pozitivní hodnocení, stanovení přiměřeného rozsahu učiva, podpůrné pomůcky (přehledy), využití pomoci spolužáků, podpůrné aktivity – oznamování termínů písemných prací a zkoušení, slovní hodnocení,
- zajišťování vhodných pomůcek vzhledem k odlišným stylům učení (preference vizuálního, nebo audio vnímání),
- žáci jsou seznamováni s možnými styly učení a učí se vědomě používat styl pro něj nejvýhodnější,
- individuální konzultace, doučování, kompenzace nedostatků pomocí speciálně pedagogických postupů (PLPP, spolupráce s PPP, SPC),
- pomoc při začleňování žáka do třídního kolektivu,
- stanovení přiměřeného rozsahu učiva,
- práce zadaná pro domácí přípravu odpovídá žakovým vzdělávacím možnostem,
- sestavení plánu pedagogické podpory,
- zvýšená práce pedagogů s kolektivem třídy, náprava narušeného klimatu třídy,
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- včasné informování rodičů o mimořádném zhoršení prospěchu žáka, tak, aby se zvýšenou péčí mohlo zabránit zhoršení souhrnné klasifikace žáka na konci každého pololetí,
- u žáků, jejichž neúspěšnost souvisí spíše se sociálním znevýhodněním, konzultovat situaci s OSPOD.

Škola průběžně vyhodnocuje úspěšnost těchto opatření, dlouhodobě sleduje žáky s riziky neúspěšnosti, poskytuje jim pomoc k jejímu překonání, zohledňuje vnější prostředí ovlivňující výsledky žáků, přijímá případná opatření k zamezení rizikového chování.

Na jednání pedagogických rad, předmětových komisí a metodických sdružení je vyhodnocována situace vzdělávání žáků ohrožených školní neúspěšností.

Dlouhodobé cíle:

- vytváření kvalitního prostředí ve třídách a škole,
- trvalé sledování a vyhodnocování této problematiky, poskytování informací o úspěšných i neúspěšných řešeních,
- v rámci DVPP rozvíjet klíčové dovednosti pedagogů pro tuto oblast,
- je poskytována nabídka pomoci pro žáky, kteří potřebují řešit subjektivně náročné životní situace,
- školní poradenské zařízení vytváří a aktualizuje strategii prevence školní neúspěšnosti, seznamuje s ní pedagogy školy a vyhodnocuje její účinnost.

Spolupráce se specializovanými institucemi a odborníky

Městská policie Kadaň

PPP Kadaň Mgr. Zdeňka Nyklíčková

K-centrum Kadaň Jan Hudák

Poradna pro rodinu Miroslava Chrzová

ČČK Chomutov

DDM Šuplík, ZUŠ, sportovní jednoty a oddíly

MěÚ Kadaň – odbor školství, kultury a sportu

odbor sociálních věcí a zdravotnictví/oddělení sociální péče a oddělení sociálně ochrany
(Mgr. Tomáš Mědílek)

Policie ČR

VÚ a SVP Pšov – Mgr. Sáva Arabadžiev

Materiální zázemí

- **Knihovna,**
- **video, CD**
- **počítačové programy • pedagogická knihovna • interaktivní tabule • wi-fi připojení**

Seznam knih, videa a PC programů ve sborovně a jednotlivých kabinetech.

www.nntb.cz

“Nenech to být” je internetový systém a mobilní aplikace bojující proti šikaně a vylučování z kolektivu na školách po celé ČR. S podporou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy přinášíme efektivní způsob odhalování těchto problémů ještě v jejich zárodku. To vše za spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Brno a Linkou bezpečí, která aktuálně řeší veškerou administraci, schvalování škol, technickou podporu a obecnou komunikaci.

Kontakty a adresy

ZŠ Chomutovská 1683, Kadaň, **www.3zskadan.cz**

Město Kadaň, Mírové náměstí 1, **www.mesto-kadan.cz**

Městská policie Kadaň, Chomutovská 1254, Kadaň, **www.mpkadan.cz**

Pedagogicko-psychologická poradna, Fibichova 1129, Kadaň, **kadan@pppuk.cz**

K-centrum pro drogově závislé, občanské sdružení Světlo Kadaň, Klášterecká 1720, Kadaň

ČČK Chomutov, Cihlářská 4106, Chomutov, **www.cck-cr.cz**

Linka bezpečí dětí a mládeže, 800155555, **www.linkabezpeci.cz**

Vzkaz domů/dítě na útěku/, 800111113, **www.linkabezpeci.cz**

Internetová linka, **www.linkabezpeci.cz**

Bílý kruh bezpečí, Duškova 20, 257317100, **www.bkb.cz**

SANANIM, Novovysočanská 604 a, **www.sananim.cz**

Život bez závislostí, Lupáčova 14, **www.zivot-bez-zavislosti.cz**

Help line AIDS, 800800980, 800 144444

Stránky projektu Nadace O2, která se věnuje zlepšování komunikačních problémů dětí a mládeže, **www.minimalizacesikany.cz**

Sdružení na pomoc obětem šikanování a k prevenci tohoto celospolečenského problému, **www.sikana.org**

Nadace pomáhající dětem, **www.nasedite.cz**

Pro rodiče: rodičovská linka 283 852 222 (v provozu: pondělí 13–16 hod, středa 16–19 hod)

Krizová telefonní linka k šikaně pro učitele, žáky a jejich rodiče 286 881 059 Poradna pro rodinu a mezilidské vztahy Kadaň 777 067 091, **poradna.kadan@seznam.cz**

Agentura Radost, pomoc potřebným, Sociální centrum Radka, **www.mcr.kadan.cz**

Centrum prevence Světlo: Jana Švermy 824, Kadaň, **www.svetlokadanzs.cz**

Příloha č. 1 - KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Vychází z Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016) a Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)

Krizový plán školy je součástí minimálního preventivního programu pro šk. rok 2022/2023.

VYPRACOVALA: Mgr. Miluše Sukovičová, metodik prevence (MP) pro 1. – 9. ročník

SCHVÁLILA: Mgr. Alena Roubínová, ředitelka školy (ŘŠ)

Nikdo nemá právo druhému ubližovat

Postupy řešení šikanování

(Návod pro žáky a rodiče)

Spolužáci se k tobě chovají nepřátelsky, ubližují ti a ty nevíš, jak dál?

Víš o někom, kdo je šikanován, a je ti ho líto?

Překonej strach a braň se.

Jak se můžeš bránit?

1. *Zajdi za svým třídním učitelem.*
2. *Vhod' vzkaz do schránky důvěry (v přízemí vedle knihovny).*
3. *Zajdi za Mgr. Miluší Sukovičovou – metodikem prevence a výchovným poradcem pro 1. stupeň ZŠ – najdeš ji ve třídě V. B v hlavní budově.*
4. *Zajdi za Mgr. Janou Mihalovovou – výchovným poradcem pro 2. stupeň ZŠ – najdeš ji ve sborovně v hlavní budově v přízemí vlevo.*
5. *Svěř se rodičům.*
6. *Použij linku důvěry, která je bezplatná (tel. č. 800 155 555 nebo 116 111.)*
7. *Webové stránky s tematikou školní šikany a kyberšikany.*

Společenství proti šikaně, www.sikana.org

E-Nebezpečí pro učitele, www.e-nebezpeci.cz

Národní centrum bezpečnějšího internetu, www.ncbi.cz

Kontakty

Sdružení Linka bezpečí (116 111), www.linkabezpeci.cz

Poradna webu Minimalizace šikany, www.minimalizacesikany.cz

Internet poradna, www.internetporadna.cz

Kontaktní centrum, které přijímá hlášení, týkající se nezákonného a nevhodného obsahu internetu, www.Horka-linka.cz

Poradna E-Bezpečí - poradenská linka zaměřená na prevenci rizikového chování na Internetu, www.napisnam.cz

“Nenech to být” je internetový systém a mobilní aplikace bojující proti šikaně a vylučování z kolektivu na školách po celé ČR. S podporou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy přinášíme efektivní způsob odhalování těchto problémů ještě v jejich zárodku. To vše za spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Brno a Linkou

bezpečí, která aktuálně řeší veškerou administraci, schvalování škol, technickou podporu a obecnou komunikaci, www.nntb.cz

Nikdo nemá právo druhému ubližovat

Postupy řešení šikanování
(Návod pro učitele)

A. Pro vyšetřování počáteční šikany

1. Odhad závažnosti a formy šikany
2. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili, a s oběťmi.
3. Nalezení vhodných svědků.
4. Individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků a konfrontace oběti s agresory).
5. Zajištění ochrany oběti.
6. Předběžné vyhodnocení a volba ze dvou typů rozhovoru:
 - a) rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření)
 - b) rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku)
7. Realizace vhodné metody:
 - a) metoda usmíření
 - b) metoda vnějšího nátlaku (výchovní pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči)
8. Třídní hodina:
 - a) efekt metody usmíření
 - b) oznámení potrestání agresorů
9. Rozhovor s rodiči oběti
10. Třídní schůzka
11. Práce s celou třídou.

B. Krizový scénář pro výbuch skupinového násilí při pokročilé šikaně

A. První (alarmující) kroky pomoci:

1. Zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany.
2. Bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí.

B. Příprava podmínek pro vyšetřování:

3. Zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy.
4. Zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi.
5. Pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře).
6. Oznámení na policii, paralelně navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům.

C. Vyšetřování

7. Rozhovor s obětí a informátory.
8. Nalezení nejslabších článků, nespolupracujících svědků.
9. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky.
10. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi).

D. Náprava

11. Metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny.

Příloha č. 2 – KRIZOVÉ SITUACE

Viz:

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny?highlightWords=prevence>